

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Decizia nr.5703

Dosar nr.4648/2/2009

Ședința publică de la 17 decembrie 2010

Președinte: Gabriela Bogasiu
Ioana Iacob
Simona Marcu
Alina Homutescu

- Judecător
- Judecător
- Judecător
- Magistrat asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva Sentinței Civile nr. 4437 din 11 decembrie 2009 a Curții de Apel București - Secția a VIII a Contencios Administrativ și Fiscal.

La apelul nominal, făcut în ședință publică, s-a prezentat recurentul - reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, prin consilier juridic, lipsind intimatul - pârât Năcuță Constantin.

Procedura completă.

Se prezintă referatul cauzei, magistratul asistent arătând că prezentul recurs a fost declarat și motivat cu respectarea termenului prevăzut de lege în acest sens.

Nemaifiind alte cereri, Înalta Curte constată pricina în stare de judecată și acordă cuvântul părții prezente în raport cu recursul declarat.

Recurentul - reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, prin consilier juridic, solicită admiterea recursului declarat și modificarea în tot a sentinței atacate în sensul admiterii acțiunii și reținerii existentei calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe intimatul - pârât Năcuță Constantin.

Precizează reprezentantul recurentului că acțiunea formulată s-a întemeiat pe prevederea art. 2 lit. b și art. 11 din O.U.G. nr. 24/2008 și pe împrejurarea că pârâtul a informat organele de Securitate ale regimului comunist, sub numele conspirativ "Samson", despre faptul că o anumită persoană susținea opinii tranșante îndreptate împotriva regimului comunist.

Apreciază consilierul juridic că în speță este îndeplinită prima condiție impusă de lege, respectiv denunțarea unei activități sau atitudinii potrivnice regimului comunist, aspect admis și de instanța fondului.

În ce privește cea de-a doua condiție, care se referă la vizarea încălcării unor drepturi fundamentale, se apreciază că și aceasta este în mod evident îndeplinită, câtă vreme asupra victimei delațiunii s-au luat măsuri imediate care echivalau cu imixtiuni în viața privată a celui urmărit, dispunându-se conexarea tuturor materialelor și luarea sa în SIP, respectiv supraveghere informativă cu prioritate, iar pentru urmărirea sa a mai fost trimis un informator.

ÎNALTA CURTE

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

I. Circumstanțele cauzei

1. Judecata în primă instanță

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București -Secția a VIII a Contencios Administrativ și Fiscal, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a solicitat instanței constatarea calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul Năcuță Constantin.

În motivarea acțiunii, reclamantul a arătat că pârâtul a fost recrutat de organele de Securitate la 28.06.1985, la aceeași dată semnând angajamentul olograf cu numele conspirativ de "Samson".

A mai precizat reclamantul că pârâtul și-a arătat disponibilitatea informativă furnizând informații chiar și înainte de oficializarea recrutării, iar informațiile furnizate în perioada 1985 -1989 se referă la atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, fiind apreciate de organele de Securitate.

De asemenea informațiile în speță au vizat îngrădirea unor drepturi și libertăți fundamentale, în speță dreptul la viață privată și dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor.

2. Hotărârea primei instanțe

Prin Sentința Civilă nr. 4437 din 11 decembrie 2009 a Curții de Apel București - Secția a VIII a Contencios Administrativ și Fiscal a fost respinsă acțiunea formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității în contradictoriu cu pârâtul Năcuță Constantin.

Pentru a pronunța această hotărâre, prima instanță a reținut, în esență, că la dosarul cauzei au fost depuse șase note semnate de pârât sub nume informativ, existând o singură notă, datată 10 iulie 1987, prin care se aduc informații ce pot fi apreciate ca având legătură cu atitudinea potrivnică regimului comunist.

Analizând conținutul concret al informațiilor furnizate prin nota respectivă, prima instanță a apreciat că acestea nu sunt suficiente pentru a caracteriza o relație de colaborare cu Securitatea în sensul art. 2 lit. b) teza I din O.U.G. nr. 24/2008.

3. Recursul reclamantului Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității

Împotriva hotărârii Curții de Apel, considerând-o netemeinică și nelegală, a declarat recurs reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, care a solicitat în temeiul art. 299 și art. 304¹ Cod procedură civilă, admiterea recursului, modificarea în tot a sentinței recurate și admiterea acțiunii în sensul constatării calității de colaborator al Securității a numitului Năcuță Constantin.

În esență, prin motivele de recurs dezvoltate, recurentul-reclamant a arătat următoarele:

- în mod greșit prima instanță a respins acțiunea, considerând că pârâtul-intimat nu ar fi furnizat informații de natură a caracteriza o relație de colaborare cu Securitatea în sensul art. 2 lit. b), teza I din O.U.G. nr. 24/2008; 0010578921082012

- prevederea legală cuprinsă în art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008 nu distinge și nu împarte atitudinile potrivnice regimului în „serioase” și „lipsite de seriozitate”, iar prima instanță a operat o astfel de clasificare, considerând că nemulțumirile politice ale persoanei denunțate în speță de pârât nu ar fi fost „împrejurări serioase”.

- nu prezintă relevanță dacă informatorul se adresa organelor de Miliție, prin intermediul cărora datele furnizate ajungeau la ofițerii de Securitate, întrucât, în zonele rurale, Securitatea nu dispunea de organizare proprie și culegea informații necesare activității sale prin intermediul Miliției, iar definiția legală îi distinge sub acest aspect;

- în fine, s-a arătat că legiuitorul nu cere existența unei pluralități de informații furnizate, fiind de ajuns și un singur denunț, care să îndeplinească cele două condiții, pentru reținerea acestei calități, astfel că se impunea admiterea acțiunii cu care a sesizat instanța de fond.

II.Considerentele Înaltei Curți asupra recursului

Examinând sentința atacată prin prisma criticilor formulate de recurent, cât și sub toate aspectele, în baza art.304¹ Cod procedură civilă, Înalta Curte apreciază că se impune admiterea recursului pentru considerentele ce urmează:

1.Argumente de fapt și de drept relevante

Recurentul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a investit instanța de contencios administrativ cu o acțiune având ca obiect constatarea calității intimatului-pârât Năcuță Constantin de colaborator al Securității.

Intimatul-pârât se încadrează în sfera persoanelor supuse verificărilor în legătură cu existența sau inexistența calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, candidând la funcția de Deputat în Parlamentul României, pentru care Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității verifică din oficiu, persoanele care candidează sau ocupă demnități sau funcții prevăzute de art.3 lit.b-h) din O.U.G.nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar.

Analizând actele și lucrările dosarului, Înalta Curte a constatat că sunt întemeiate criticile formulate de CNSAS în legătură cu activitatea pârâtului care a adus atingere dreptului fundamental la viață privată, fiind întrunite în cazul de față toate condițiile prevăzute de OUG nr.24/2008 pentru a se constata calitatea de colaborator al securității a pârâtului.

Astfel, în conformitate cu dispozițiile art.2 lit.b) teza I-a din OUG nr.24/2008 colaborator al securității este persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau

atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din materialul probator existent la dosar, Înalta Curte reține că normele cu caracter special în discuție au o justificare obiectivă și rezonabilă în sensul jurisprudenței C.E.D.O., astfel încât soluția instanței de fond este nelegală, întrucât norma specială menționează categoriile de persoane cărora li se aplică dispozițiile legale arătate, iar pârâtul face parte din acea categorie expres prevăzută de lege.

Astfel, intimatul –pârât a informat organele de Securitate ale regimului comunist, sub acoperirea numelui conspirativ „Samson”, printre altele, despre faptul că o anumită persoană susținea opinii tranșante îndreptate împotriva regimului comunist, relatând împrejurarea că un consătean și-a exprimat nemulțumirea față modul de viață din perioada regimului comunist, persoană care dorea ca poziția sa să nu fie cunoscută și de alte persoane, tocmai pentru a nu intra în atenția autorităților comuniste.

Instanța de fond a apreciat, însă, că din conținutul înscrisurilor aflate la dosar nu poate reține îndeplinirea cumulativă a condițiilor art.2 lit.b) din O.U.G.nr.24/2008, informațiile furnizate de pârât neatingând calitatea impusă de lege, anume de a denunța activitățile și atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Motivarea primei instanțe în privința îndeplinirii celei de a doua condiții nu poate fi reținută, așa cum a susținut și recurentul-reclamant, a făcut o diferențiere în sfera atitudinilor potrivnice regimului comunist, acolo unde legea nu distinge.

Condiția cu privire la vizarea încălcării unor drepturi este fără doar și poate îndeplinită, întrucât în urma furnizării unor astfel de informații, asupra celui la care se referea denunțul urma, de obicei, să se desfășoare o acțiune de investigare din partea Securității, ori o înăsprită a formelor de supraveghere, dacă persoana în cauză era deja urmărită

În ceea ce privește motivarea din cuprinsul hotărârii recurate că nota informativă nu viza „împrejurări serioase, de o asemenea importanță încât să fie apte să fundamenteze luarea unor măsuri operativ informative cu privire la acea persoană”, instanța de recurs reține că și această concluzie este lipsită de temei.

Astfel, din textul legal citat mai sus, rezultă că este suficient ca informațiile furnizate să fi vizat îngrădirea drepturilor și libertăților

fundamentale ale omului, condiție care, în cauza de față, este satisfăcută pe deplin de informațiile în litigiu.

2. Temeiul legal al soluției instanței de recurs

Având în vedere aceste considerente, în temeiul dispozițiilor art.312 din Codul de procedură civilă, Înalta Curte urmează a admite recursul declarat, iar rejudecând cauza pe fond, acțiunea reclamantului Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității va fi admisă, fiind întrunite toate condițiile prevăzute de lege pentru a se constata calitatea de colaborator al securității a pârâtului.

PENTRU ACESTE MOTIVE IN NUMELE LEGII DECIDE:

Admite recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva sentinței civile nr.4437 din 11 decembrie 2009 a Curții de Apel București-Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Modifică sentința atacată în sensul că admite acțiunea și constată calitatea de colaborator al Securității a intimatului-pârât Năcuță Constantin

Irevocabilă.

Pronunțată, în ședință publică, astăzi 17 decembrie 2010.

JUDECĂTOR,

G.Bogasiu

JUDECĂTOR,

Ilacobi

JUDECĂTOR,

S.Marcu

MAGISTRAT ASISTENT,

Petră Homuțescu

În concordanță

Red.

Tehnored.

Red.jud.fond

LI

N.G./4 ex.

AS

0010578921092012

Coord. Adm.

1648 p/1009

Y. uocalita